

میزگرد اعتباربخشی

Accreditation Round Table

Tania Azadi, PhD candidate
Tehran University of Medical Science
t-azadi@farabi.tums.ac.ir
30 April 2017

رؤس مطالب

- ارزشیابی
- اعتباربخشی
- نقش بین المللی سازی

ارزشیابی

تعریف ارزشیابی

- دارای تعاریف متعدد

- الف) سازنده (به همراه قضاوت) در برابر تراکمی (به همراه توصیه)

Formative vs summative

- ب) بیرونی در برابر درونی

External vs internal

- ج) ورودی. فرایند. خروجی/ پیامد

Input. process. output/ outcome

ترکیب انواع ارزشیابی

بیرونی	درونی	سازنده
بیرونی سازنده	درونی سازنده (خودارزیابی)	تجمعی
بیرونی تجمعی (اعتباربخشی)	درونی تجمعی	

تعریف ارزشیابی

تعریف مورد نظر ما در اینجا:

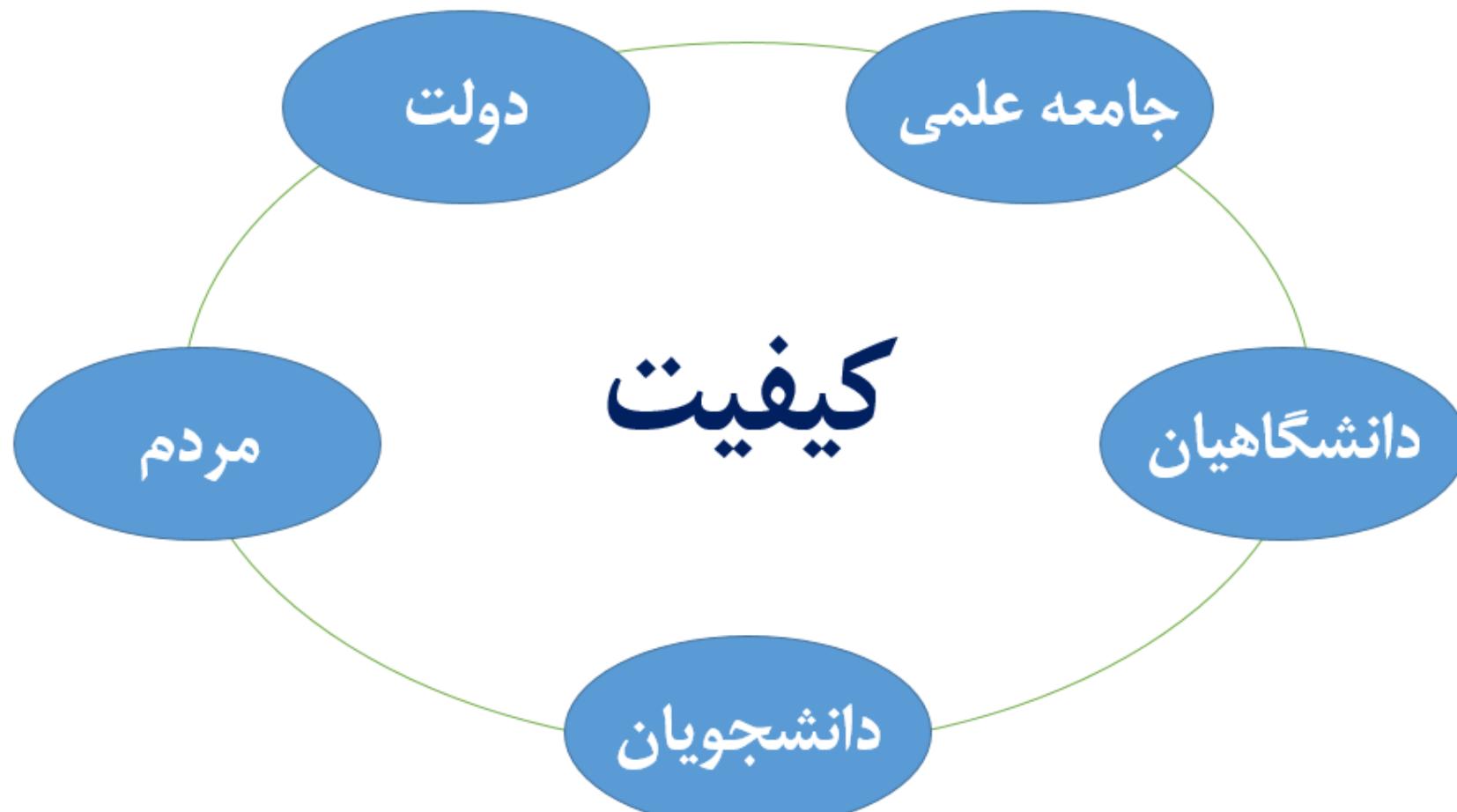
قضاؤت در مورد کیفیت چیزی

تعريف کیفیت

- دارای تعاریف متعدد
- تعریف مورد نظر ما در اینجا:

تأمین انتظارات ذینفعان / مشتریان

مشتریان در آموزش علوم پزشکی

کیفیت در آموزش عالی

- پیچیدگی تعریف کیفیت
- لزوم استفاده از دیدگاه های مختلف در تعریف کیفیت
- در اکثر مواقع از طریق اجماع نظر

تعریف کیفیت در مراحل ارزشیابی

- یکی از مهم ترین مراحل در انجام ارزشیابی
- تعریف کیفیت در قالب استاندارد (برخی از موارد)
- استفاده از استاندارد: بسیار کمک کننده اما محدود کننده

اعتباربخشی

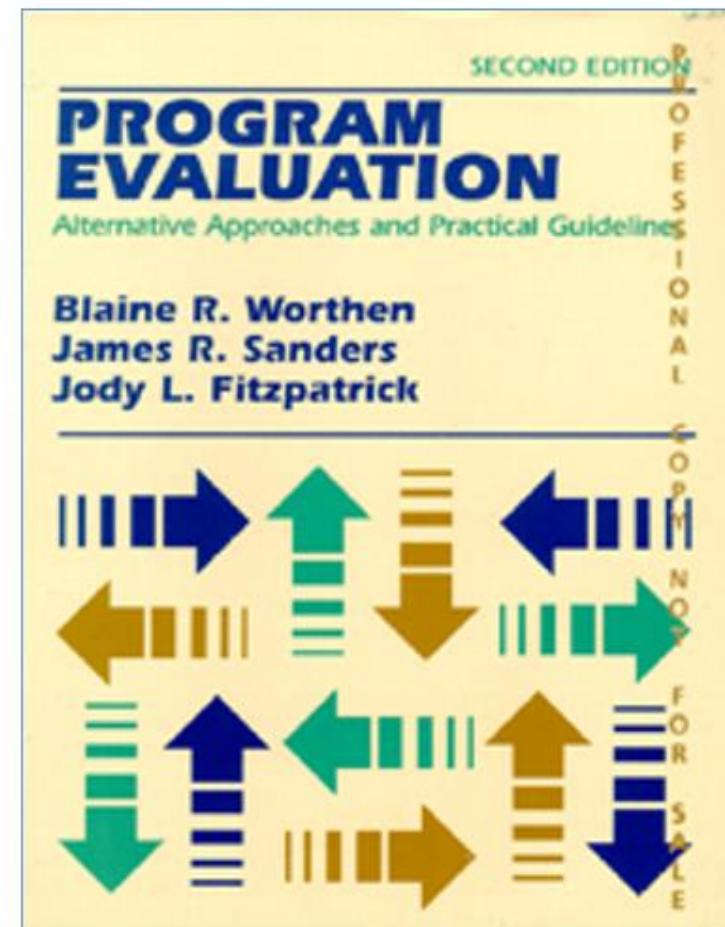
تعریف اعتباربخشی

- اعتباربخشی فرآیند ارزشیابی است.
- در جریان آن برنامه (یا موسسه)، توسط افرادی بیرون از برنامه (موسسه) مورد ارزشیابی قرار می‌گیرد.
- قضاوت آنها دارای پیامدهای مثبت یا تنبیه‌ی است.

Pamela Catton. ... Annals of RCPSC, 1999, 32, 441-448

تعريف اعتباربخشی

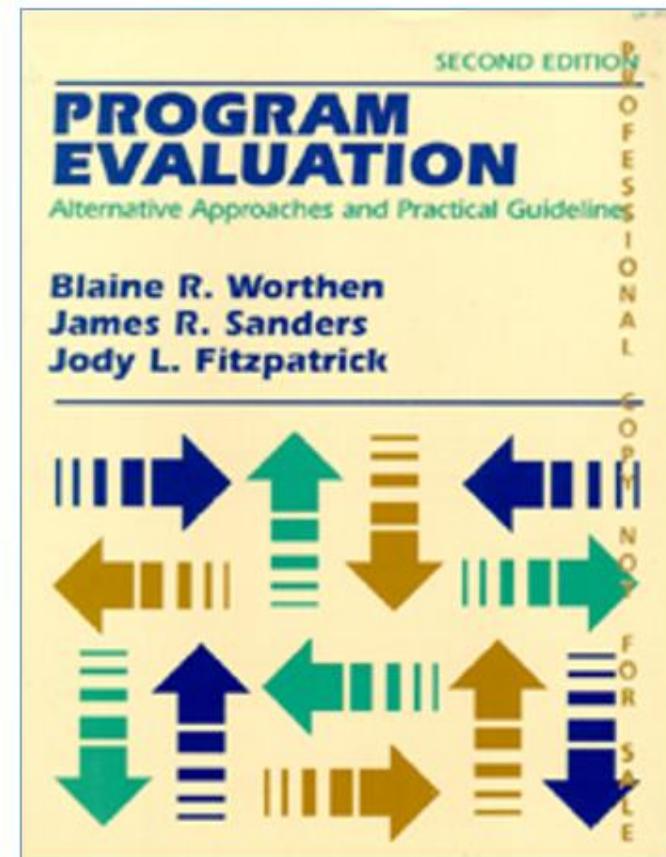
- اعتباربخشی نوعی ارزشیابی تخصصی رسمی مبتنی بر نظر خبرگان است.

Worthen B.R. Program evaluation, Longman, 1997

ارزشیابی مبتنی بر خبرگان

- این رویکرد به ارزشیابی از آن جهت که به طور مستقیم و آزاد بر نظرات سایر گذشتیو (subjective) خبرگان مبتنی است، با رویکردهای دیگر متفاوت است.

Worthen B.R. Program evaluation, Longman, 1997

ارزشیابی مبتنی بر خبرگان

قدر زر زرگر شناسد

قدر گوهر گوهری

عناصر اصلی یک سیستم اعتباربخشی

- سازمان متولی انجام ارزشیابی های ادواری
- استانداردها (و احتمالا ابزارهای) مدون و مکتوب برای انجام ارزشیابی
- برنامه زمانی از قبل تعیین شده برای انجام ارزشیابی ها
- استفاده از نظرات خبرگان متعدد
- تأثیر بر وضعیت واحد مورد ارزشیابی بر اساس نتایج ارزشیابی

به این ترتیب، اعتباربخشی ۰۰۰

- **فرایندی** است که در جریان آن یک **سازمان مشخص** با استفاده از **نظر مجموعه‌ای** از **خبرگان** یک حوزه تخصصی، بر اساس **استانداردهای** مدون و از پیش تعیین شده، نسبت به انجام **ارزشیابی‌های ادواری** منظم موسسات آموزشی در حوزه مورد نظر اقدام نموده و در مورد **اعطای صلاحیت** به آنها تصمیم گیری می‌کند.
- مقایسه موسسه با استانداردهای از پیش تعیین شده و بدون در نظر گرفتن وضعیت سایر موسسات همتا است.

چرا اعتباربخشی؟!

- تضمین کیفیت (quality assurance)
- ارتقای کیفیت (quality improvement)

ارتقای کیفیت آموزش

- ارزشیابی بر اساس استانداردهای پذیرفته شده جمعی، انگیزه بسیار قوی برای پیشرفت و ارتقای کیفیت فراهم می کند:
- استانداردها به عنوان اهرمی برای تغییر و اصلاح عمل می کند
- استانداردها نه تنها حداقل ها را در بر می گیرند بلکه می تواند ارتقای کیفیت فراتر از آنها را نیز تشویق کند

نقاط قوت اعتباربخشی

- تضمین کیفیت واحدهای مورد ارزشیابی
- ارتقای مستمر کیفیت واحدهای مورد ارزشیابی
- حمایت از واحدهای آموزشی در برابر فشارها
- جامعیت فرایند ارزشیابی
- فراهم کردن امکان گردآوری سیستماتیک اطلاعات
- هزینه نسبتاً قابل قبول

نقاط ضعف اعتباربخشی

- ذهنی بودن قضاوت و نگرانی در مورد پایایی نتایج و بروز سوگیری
- دفاع از منافع یک صنف بجای دفاع از منافع جامعه
- تمرکز صرف روی اهداف در نظرگرفته شده
- یکسان شدن برنامه های آموزشی در مؤسسات مختلف

مراحل استقرار ساختار اعتباربخشی

- تعیین واحد مورد ارزشیابی
- تعیین سازمان متولی و استقرار نهادهای مورد نیاز
- تدوین استانداردهای لازم
- انجام مراحل اعتباربخشی

مراحل انجام اعتباربخشی

- انجام خودارزیابی موسسه بر اساس استانداردهای اعتباربخشی
- انجام بازدید توسط هیأت ارزشیابی کننده و تهیه گزارش
- تصمیم گیری نهایی توسط نهاد مسئول

سازمان های اعتبار بخش

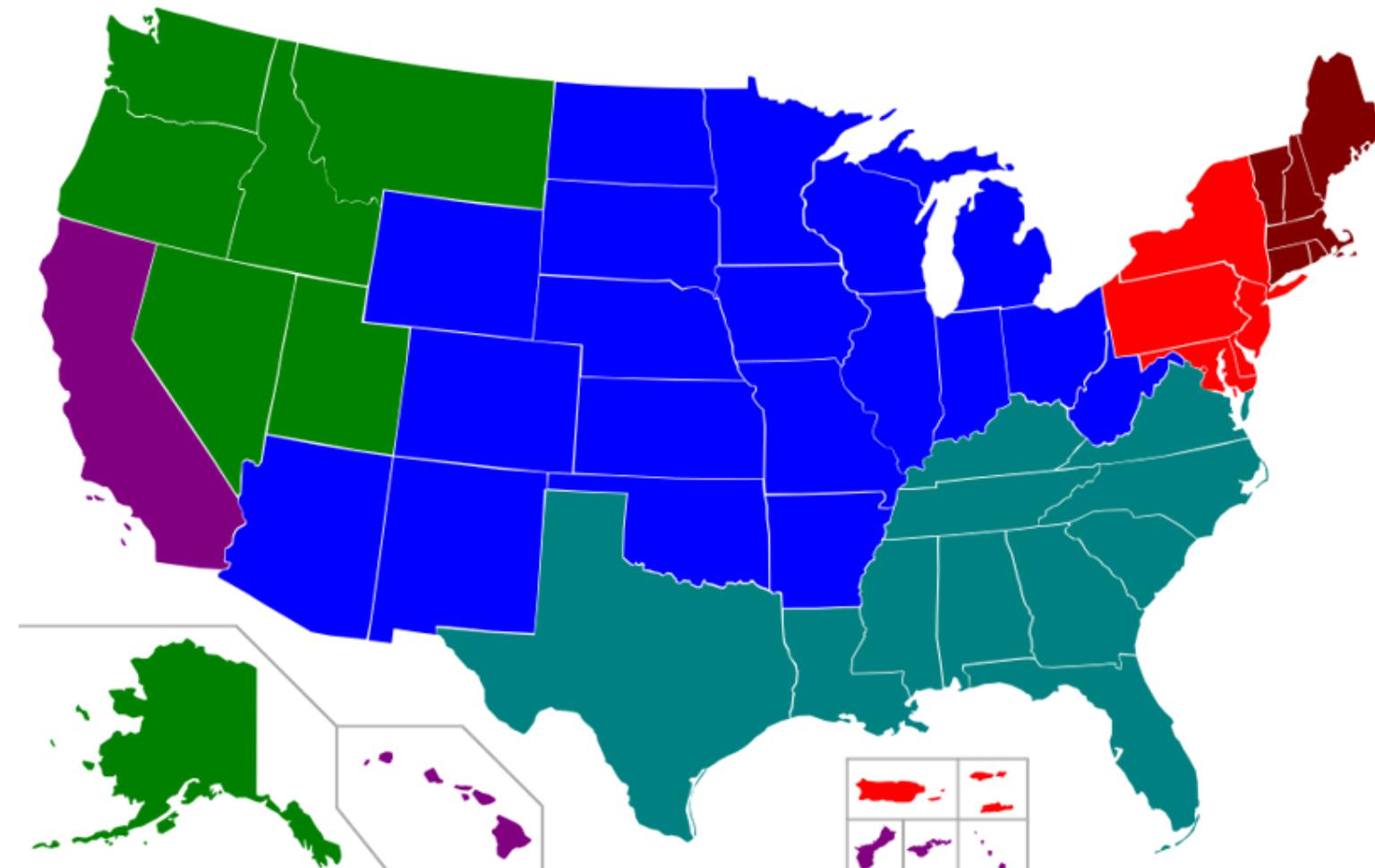
نهادهای اعتبار بخشی (accreditation body)

- Higher Learning Commission
- Middle States Commission on Higher Education
- New England Association of Schools and Colleges
- Northwest Accreditation Commission
- Southern Association of Colleges and Schools
- Western Association of Schools and Colleges

مراجع ذیصلاح (recognition body)

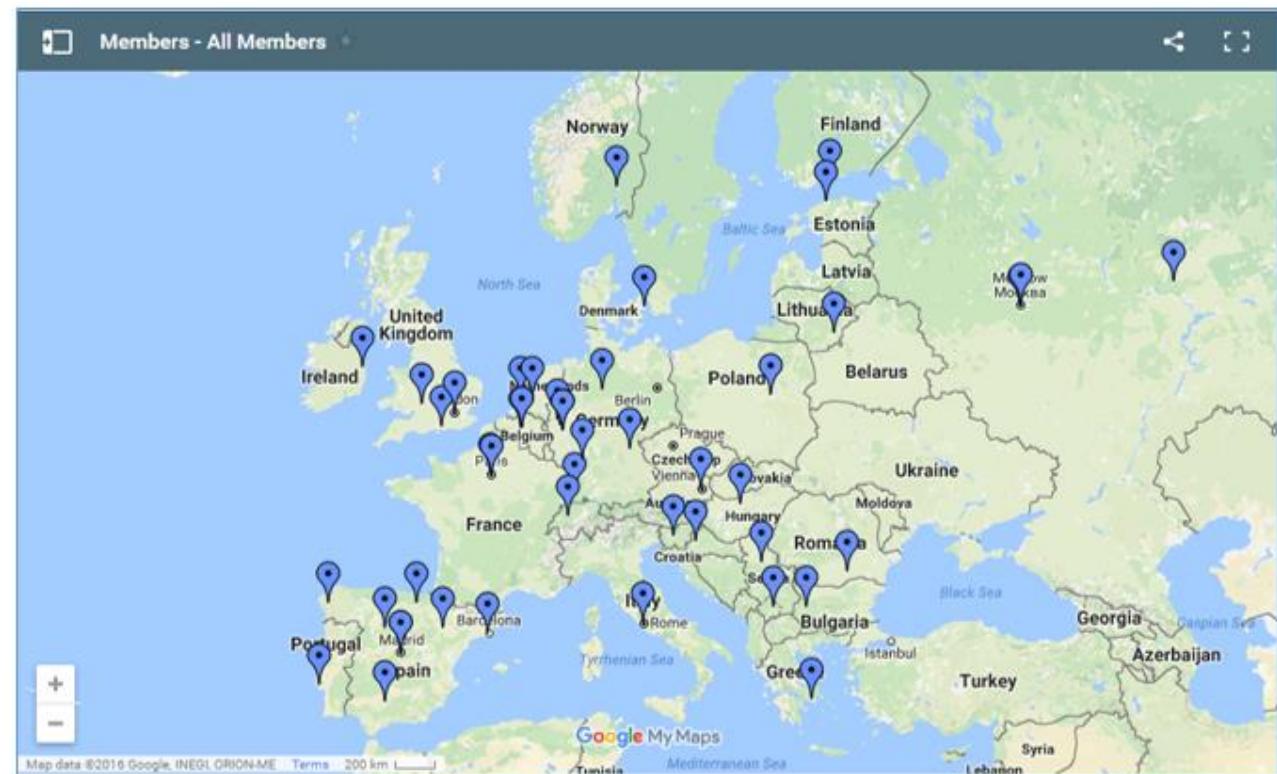
- Council for Higher Education Accreditation (CHEA)
- US Department of Education

سازمان های اعتبار بخش موسسه ای در امریکا

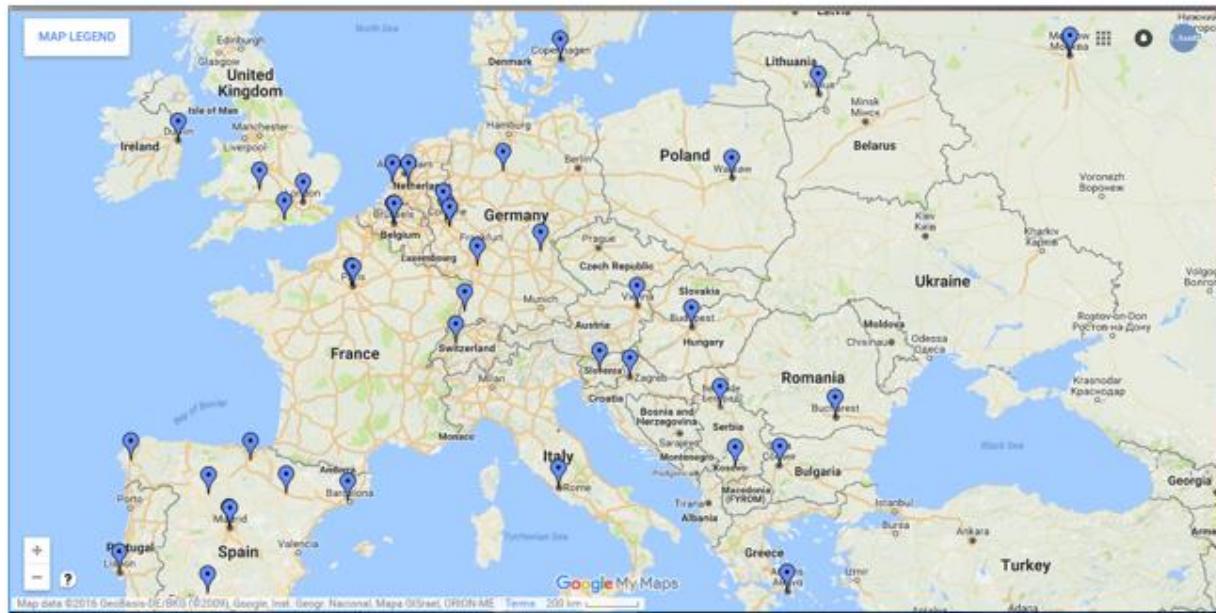
سازمان های اعتباربخش در اروپا

- European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)
- European Quality Assurance Register (EQAR)

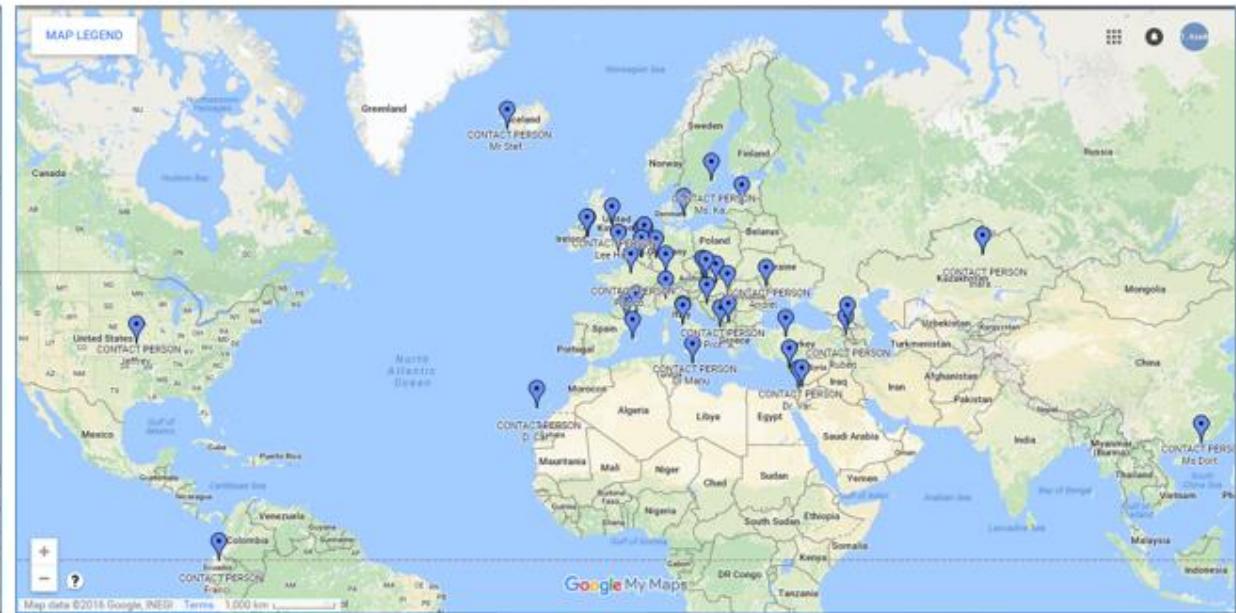

ENQA Agencies

Members

Affiliates

سازمان های اعتباربخش برنامه ای

Undergraduate medical education:

- LCME (USA & Canada)
- GMC (England)
- AMC (Australia)

Postgraduate:

- ACGME (USA)
- Royal College (Canada)
- AMC (Australia)

نقش بین المللی سازی

جایگاه ارزشیابی آموزش عالی در اسناد بالادستی

- سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران
  - ❖ اصلاح نظام آموزشی کشور شامل آموزش و پرورش، آموزش فنی و حرفه ای، آموزش عالی / کارآمد کردن آن برای تأمین منابع انسانی مورد نیاز در جهت تحقق اهداف چشم انداز
- قانون برنامه پنجم / ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
  - ❖ استقرار نظام تضمین کیفیت جهت پایش، ارزشیابی، اصلاح و افزایش بهره وری / اصلاح نظام ارزشیابی پیشرفت تحصیلی / تأکید بر رویکرد ارزشیابی برای تحقق فرآیند یاددهی - یادگیری در کلیه دوره های تحصیلی و تحقق کامل این فرآیند تا پایان برنامه

جایگاه ارزشیابی آموزش عالی در اسناد بالادستی

- نقشه جامع علمی کشور
  - ❖ طراحی نظام کارآمد برای نظارت و ارزیابی / استقرار نظام های جامع رتبه بندی و تضمین کیفیت نهادهای علمی و فناوری و نوآوری / ایجاد نهاد ملی مدیریت ارزشیابی و اعتباربخشی و تضمین کیفیت در نظام آموزش عالی
- بسته های تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی
  - ❖ فراهم نمودن زمینه اعتباربخشی دانشگاه های علوم پزشکی کشور توسط سازمان های اعتباربخشی معتبر بین المللی / نظامند نمودن و استانداردسازی بین المللی فرآیند نظارت و ارزیابی دانشگاه های علوم پزشکی کشور

جایگاه اعتباربخشی در سازمان های بین المللی

سازمان ای. اف. ام. جی.

تمامی دانشکده های ^{*}(ECFMG)

پزشکی را تا سال ۲۰۲۳ موظف به

دریافت گواهینامه معتبر اعتباربخشی

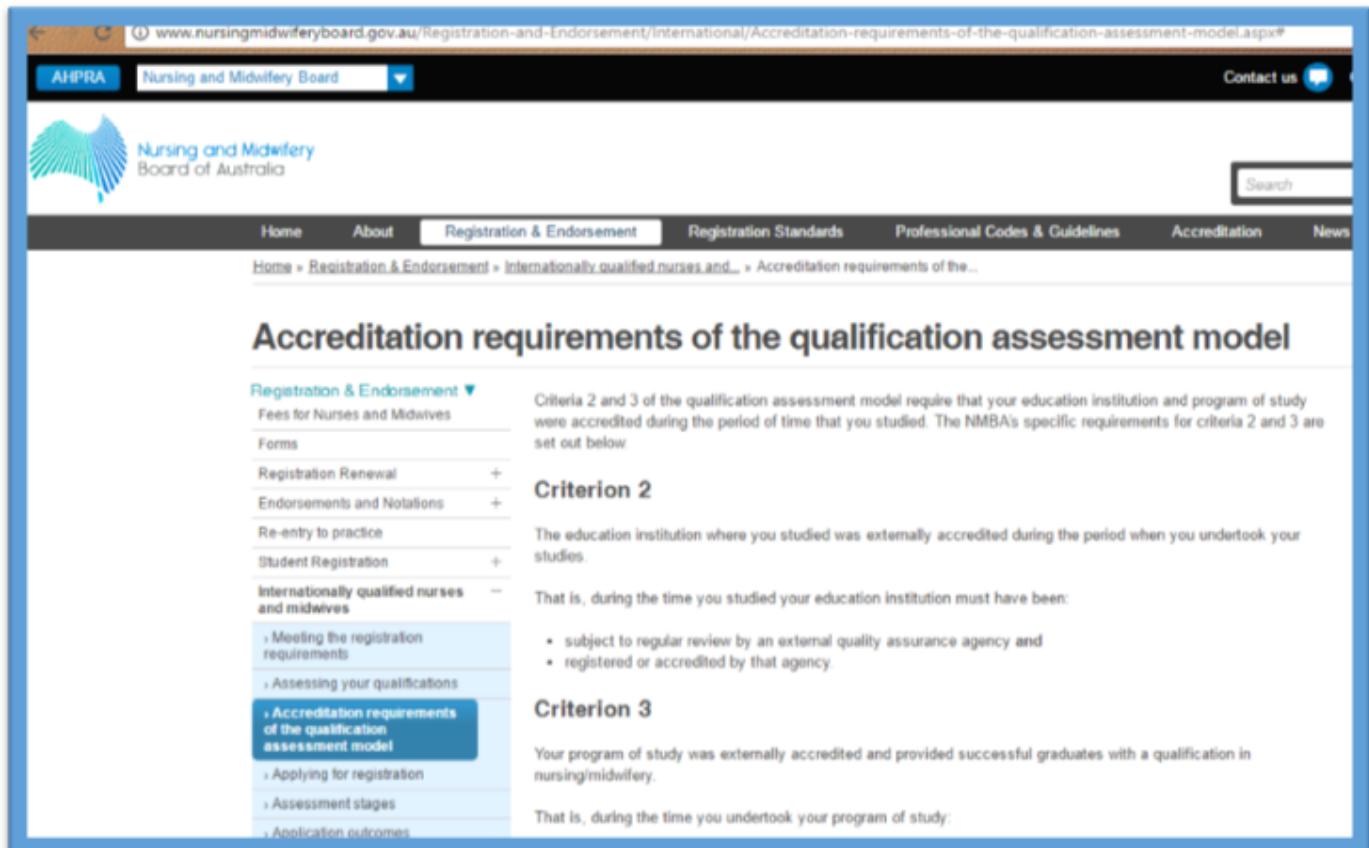
بین المللی دانسته است.

The screenshot shows the official website of the Educational Commission for Foreign Medical Graduates (ECFMG). The header features the ECFMG logo and the text "EDUCATIONAL COMMISSION FOR FOREIGN MEDICAL GRADUATES". Below the header is a navigation bar with links for "About ECFMG", "Programs", "On-line Services", "News", and "Resources". A search bar is located in the top right corner. The main content area includes a "About ECFMG" section with links to Overview, Statement of Values, Mission, and Purposes, Annual Report, Organizational Members, Board of Trustees, Senior Staff, Initiatives, History, and Careers at ECFMG. A "Initiatives" section discusses the "Medical School Accreditation Requirement for ECFMG Certification". It states that effective in 2023, physicians applying for ECFMG Certification will be required to graduate from a medical school that has been appropriately accredited. The physician's medical school must be accredited through a formal process that uses criteria comparable to those established for U.S. medical schools by the Liaison Committee on Medical Education (LCME) or that uses other globally accepted criteria, such as those put forth by the World Federation for Medical Education (WFME). The page also mentions that recognizing the efficacy of such a requirement depends on a universally accepted accreditation process, which does not currently exist, this requirement is not scheduled to take effect until 2023. The ECFMG's Board believes that this additional requirement for ECFMG Certification, and the timing of its implementation, will stimulate the development of a meaningful, universally accepted system of accreditation for undergraduate medical education outside the United States and Canada. Another section discusses the "FAIMER", a nonprofit foundation of ECFMG, and provides a link to apply for employment. On the right side, there is a "ECFMG Fast Facts" box listing the organization's history, size, and location, and a "Areas of Expertise" section detailing their services in evaluating qualifications, international medical schools, physician credentials, and clinical skills assessment.

* Educational Commission for Foreign Medical Graduates (ECFMG)

جایگاه اعتباربخشی در سازمان های بین المللی

سازمان ان. ام. بی. ای. (NMBA)* در استرالیا، جهت ارزشیابی مدارک پرستاری و مامایی، تمامی فارغ التحصیلان را ملزم به تحصیل در دانشکده ایی می کند که فرایند اعتباربخشی را طی کرده است.

The screenshot shows a web browser displaying the official website of the Nursing and Midwifery Board of Australia (NMBA). The URL in the address bar is www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Registration-and-Endorsement/International/Accreditation-requirements-of-the-qualification-assessment-model.aspx#. The page title is "Accreditation requirements of the qualification assessment model". The navigation menu includes links for Home, About, Registration & Endorsement (which is currently selected), Registration Standards, Professional Codes & Guidelines, Accreditation, and News. A search bar is also present. The main content area discusses the accreditation requirements for the qualification assessment model, mentioning Criteria 2 and 3, and provides details for Criterion 2 regarding external accreditation of the education institution during the study period.

* Nursing and Midwifery Board of Australia (NMBA)

نمونه ای از دانشگاه های اعتباربخشی شده - دانشگاه ام. آی. تی.

اعتباربخشی در دانشگاه ام. آی. تی. برای
نخستین بار از سال ۱۹۹۹ شروع شد.

The screenshot shows the MIT Accreditation page. At the top left is the MIT logo and at the top right is the Massachusetts Institute of Technology name. Below the logo is a large photo of students playing musical instruments. To the right of the photo is the word "Accreditation". Below the photo is a navigation menu with links: Overview, 2009 Institutional Self-Study, 2009 Evaluation Team, Archive, and Resources. To the right of the menu is a "News" section with a yellow box around it. The news section contains text about MIT's accreditation by the New England Association of Schools and Colleges (NEASC). Below the news section is a "Facts" box containing a historical fact about Ellen Swallow Richards. There are also several smaller images: a molecular structure, a portrait of a man, a map, and a group of people working on laptops.

نمونه ای از دانشگاه های اعتباربخشی شده - دانشگاه هاروارد

اعتباربخشی در دانشگاه هاروارد برای
نخستین بار از سال ۱۹۹۷ شروع شد.

The screenshot shows the homepage of the Harvard Office of the Provost. The main navigation menu includes links for PEOPLE, FUNDING OPPORTUNITIES, POLICIES, and REPORTS. A secondary navigation menu on the left lists ARTS AND CULTURE, FACULTY DEVELOPMENT AND DIVERSITY, HARVARD LIBRARY, HARVARD TRADEMARK PROGRAM, INFORMATION TECHNOLOGY, INSTITUTIONAL RESEARCH, INTERFACULTY COLLABORATION, INTERNATIONAL AFFAIRS, OFFICE OF TECHNOLOGY DEVELOPMENT, and RESEARCH POLICY AND COMPLIANCE. The INSTITUTIONAL RESEARCH link is highlighted with a yellow box. Below it, the Accreditation section is also highlighted with a yellow box. The text in this section states: "Harvard University is accredited by the New England Association of Schools and Colleges (NEASC). This year Harvard University is preparing for its fall 2009 reaccreditation by the New England Association of Schools and Colleges (NEASC). Harvard, like all accredited universities and colleges, is reviewed for reaccreditation generally every 10 years. The process includes the preparation of a self-study in which the University evaluates itself on a range of academic, financial, physical and other criteria; a visit by a committee of external faculty and senior administrators during which they discuss issues raised in the self-study and draft a report and recommendation to NEASC; and finally, a response from NEASC in spring 2010. Margo Seltzer, Herchel Smith Professor of Computer Science, serves as the Faculty Chair of the self-study process and is working with colleagues and student groups across the University." At the bottom, it says: "The Harvard community and public can submit feedback to NEASC by October 21, 2009. For more information, see the [Harvard Gazette](#).

نمونه ای از دانشگاه های اعتباربخشی شده - **دانشگاه کمبریج**

دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه
کمبریج از سوی سازمان های
اعتباربخشی برنامه ای مختلف،
اعتباربخشی شده است.

cambridge? profiles course content teaching facilities useful information how to apply

Undergraduate Admissions > Course Content > Course Accreditation

Course Accreditation

Chartered Engineers hold the highest status in the profession and to become one you need to have studied on an appropriately accredited course before embarking on your professional development.

Cambridge MEng courses are accredited as fully satisfying the educational base for a Chartered Engineer (CEng) by:

- Institution of Civil Engineers
- Institution of Engineering and Technology
- Institute of Highway Engineers
- Institution of Highways and Transportation
- Institute of Measurement and Control
- Institution of Mechanical Engineers
- Institute of Physics and Engineering in Medicine
- Institution of Structural Engineers
- Royal Aeronautical Society

Apart from the combination of Part II papers is required in each case. The Joint Board of Moderators of the Civil Engineering Institutions creates the title "Chartered Engineer (Full)".

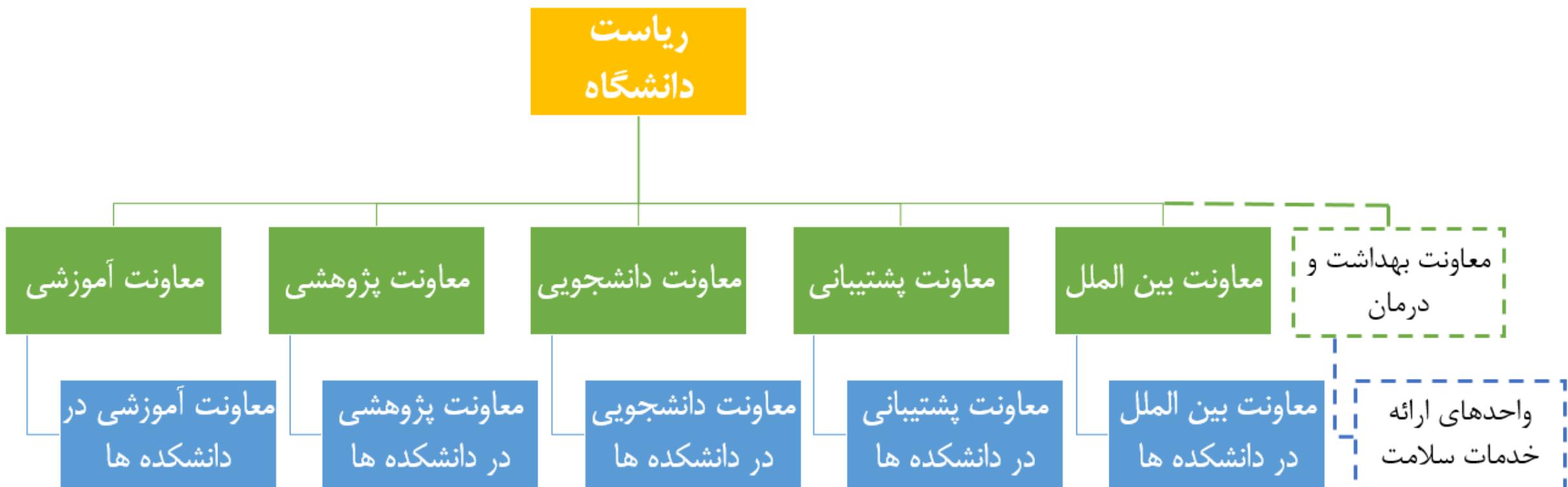

Department of Engineering
Email: ugrad-admissions@eng.cam.ac.uk

مجموعه شاخص های اعتباربخشی

حوزه های موضوع ارزیابی در اعتباربخشی

اعتباربخشی سازمانی بین المللی در دانشگاه های علوم پزشکی ایرانی

- معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در راستای برنامه بین المللی سازی آموزش عالی سلامت به عنوان یکی از **بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی**، دانشگاه علوم پزشکی تهران را مامور به تسهیل فرایند اعتباربخشی بین المللی در دانشگاه های علوم پزشکی داوطلب در ایران کرده است.
- دانشگاه علوم پزشکی تهران با **تشکیل دبیرخانه اعتباربخشی بین المللی دانشگاه های علوم پزشکی کشور**، در راستای اجرای این ماموریت گام برداشته است.

طرح پیاده سازی اعتباربخشی موسسه ای بین المللی در دانشگاه های علوم پزشکی داوطلب

- هدف: تسهیل پیاده سازی اعتباربخشی بین المللی در دانشگاه های علوم پزشکی منتخب
- مسیر پیش رو: شامل ۱۹ فاز در قالب سه مرحله مقدماتی، اجرایی و پایش
- مشارکت کنندگان اصلی: مجری، دانشگاه منتخب، سازمان اعتباربخش بین المللی
- مجری، دبیرخانه اعتباربخشی بین المللی دانشگاه های علوم پزشکی کشور

فرایندهای پیش روی دانشگاه های داطلب

- طرح موضوع اعتباربخشی بین المللی دانشگاه در هیئت رئیسه دانشگاه
- دریافت مصوبه هیئت رئیسه برای اجرای اعتباربخشی بین المللی
- تدوین سند تضمین کیفیت و اعتباربخشی بین المللی دانشگاه (به طور مجزا در کارگاه های آموزشی توضیح داده خواهد شد)
- تشکیل شبکه سه لایه ای تضمین کیفیت و اعتباربخشی بین المللی در دانشگاه (به طور مجزا در کارگاه های آموزشی توضیح داده خواهد شد)
- تشکیل دبیرخانه شبکه تضمین کیفیت و اعتباربخشی بین المللی در دانشگاه
- صدور احکام اجرایی برای اعضای شبکه در هر لایه و تعیین رابطین برای هر لایه از شبکه

از توجهتان سپاسگزارم

کیفیت نگرش است